

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ ในจังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ บทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะที่มีต่อการประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ และศึกษาถึงทัศนคติและปัญหาเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของผู้ประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์

จากผลการศึกษาในบทที่ 4 สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นผู้ประกอบการธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ ประเภทการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายการควบคุมจัดสรรที่ดิน จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.0 และประเภทของสถานประกอบการเป็นบริษัท จำกัด จำนวน 45 ราย โดยมีที่ตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.0 และมีระยะเวลาเริ่มดำเนินการหรือเงินทุนจดทะเบียนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,000,000 บาท – 10,000,000 บาท จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.0

5.1.2 สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.0 พบว่า และมีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.0 สำหรับระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.0 โดยมีผลการศึกษาคำถาม ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

(1) สรุปผลการศึกษาคำถาม ความเข้าใจด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านดังกล่าวในบางเรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับการขายอสังหาริมทรัพย์ใดๆ ที่ได้มาภายใน 5 ปี ต้องเสียภาษีธุรกิจด้วย มีจำนวนมากที่สุด 69 ราย แต่จะไม่รู้เกี่ยวกับการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขายอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ในประกอบการต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยมีผู้ตอบคิดและไม่ทราบ รวมจำนวนมากที่สุดจำนวน 75 ราย

(2) สรุปผลการศึกษาคำถาม ความเข้าใจด้านฐานภาษี และอัตราภาษีของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านดังกล่าวในบางเรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับอัตราภาษี

กฎหมายกำหนดให้การประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์เป็นทางการค้าและหากำไร เสียภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตราร้อยละ 3 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 85 ราย และไม่รู้กรณีในเดือนภาษีใดที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะมีจำนวนภาษีธุรกิจเฉพาะที่คำนวณได้ไม่ถึงหนึ่งร้อยบาทก็ไม่ต้องเสียภาษีในเดือนนั้น มีจำนวน 85 ราย

(3) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านดังกล่าวในบางเรื่อง คือ เรื่องการเปิดสถานประกอบการเพิ่มเติมต้องแจ้งกรมสรรพากร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 79 ราย และมีผู้ไม่รู้เกี่ยวกับเรื่องการย้ายสถานประกอบการต้องแจ้งกรมสรรพากรก่อนวันย้ายไม่น้อยกว่า 15 วัน พร้อมคืน ภ.ธ. 20 ของสถานประกอบการเดิม มากที่สุด จำนวน 57 ราย

(4) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป เรื่องการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะให้ยื่นในขณะจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พร้อมกับต้องชำระภาษีธุรกิจเฉพาะด้วย ตลอดจนเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะสามารถใช้แบบพิมพ์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากรเพื่อใช้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นอย่างดี คือ มีผู้ตอบถูก จำนวน 80, 78, 74 รายตามลำดับ

แต่ยังคงมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วน ซึ่งก็เป็นส่วนน้อยที่ไม่รู้ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น จำนวน 20 22 และ 26 ตามลำดับ

(5) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านด้านการจัดทำและเก็บรักษารายงานเอกสารหลักฐานต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่รู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานต้องจัดทำเป็นรายสถานประกอบการ มากที่สุด จำนวน 79 ราย และมีผู้ที่ไม่รู้เกี่ยวกับเรื่องการออกใบรับเงินจากการขายสินค้าหรือบริการ ที่ไม่ต้องออกให้แก่ผู้ชำระเงินหากเป็น ไม่เงินไม่ถึง 100 บาท มากที่สุดถึง จำนวน 90 ราย

(6) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านการขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านดังกล่าว คือ เกี่ยวกับการขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะ ให้ยื่นได้ภายใน 3 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษี ตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับการยื่นแบบขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะให้ยื่นที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่ จำนวน 71 และ 66 ราย ตามลำดับ

(7) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านบทกำหนดโทษของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่จะไม่มีความรู้ ความเข้าใจในด้านบทกำหนดโทษ อาทิ เรื่องการประกอบธุรกิจ โดยไม่จดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเกี่ยวกับการไม่จัดทำรายงานแสดงรายรับต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตลอดจนการจัดทำรายงานแสดงรายรับ ไม่เป็นตามแบบที่กำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท มีผู้ที่ตอบผิดและไม่ทราบจำนวน 51, 54, และ 62 ราย ตามลำดับ ดังนั้น กรมสรรพากรหรือผู้ที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรจะทำการประชาสัมพันธ์ในด้านบทกำหนดโทษให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการทำผิดกฎหมายโดยไม่ทราบบทกำหนดโทษมาก่อน

(8) สรุปผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจด้านหลักการภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง อาทิ การเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นการเก็บภาษีที่ไม่ซ้ำซ้อน และผู้เสียภาษีธุรกิจเฉพาะสามารถลดภาระให้แก่ผู้อื่นได้ ตลอดจน การเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะช่วยป้องกันการเก็งกำไรการค้าอสังหาริมทรัพย์ ปรากฏว่า มีผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นจำนวนไม่มาก คือ จำนวน 53 63 และ 30 ราย ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

(1) สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการการเปลี่ยนแปลงประเภทการประกอบธุรกิจหลังใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นจำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.0 ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงประเภทการประกอบธุรกิจหรือขยายประเภทกิจการเพิ่มเติมแต่อย่างใด แต่มีผู้ประกอบการบางส่วน จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นประเภทการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายการควบคุมจัดสรรที่ดิน ซึ่งมากกว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นประเภทอื่น ๆ

(2) สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ก่อนใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยของกิจการระหว่าง 5,000,001 - 10,000,000 บาท จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0 และเมื่อรัฐบาลได้ใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะคงจัดเก็บร้อยละ 0.1 กลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงของรายได้โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจำนวน 58 ราย

(3) สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อเปลี่ยนแปลงจำนวนภาษีธุรกิจเฉพาะ ที่ต้องชำระโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ก่อนใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะระหว่าง 165,001 - 330,000 บาท จำนวน

49 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0 และเมื่อมีการใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะคงเหลือเพียงอัตรา ร้อยละ 0.1 กลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงของภาษีที่ต้องชำระ โดยเฉลี่ยลดลงจำนวน 66 ราย

(4) สรุปผลการศึกษเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการเปลี่ยนแปลงยอดขาย อสังหาริมทรัพย์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หลังใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ ยอดขาย อสังหาริมทรัพย์ของกลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.0 แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างบางราย ที่มียอดขายอสังหาริมทรัพย์ลดลง จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0

(5) สรุปผลการศึกษเกี่ยวกับบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะต่อการเปลี่ยนแปลงราคาขาย อสังหาริมทรัพย์ต่อหน่วยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หลังใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะราคา ขายอสังหาริมทรัพย์ ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงลดลง จำนวน 54 ราย

5.1.4 สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของผู้ประกอบธุรกิจค้า อสังหาริมทรัพย์ มีดังนี้

(1) สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะในการช่วยกระตุ้นธุรกิจค้า อสังหาริมทรัพย์โดยใช้มาตรการลดอัตราภาษีคงเหลือจัดเก็บเพียงร้อยละ 0.11 ตั้งแต่ 30 มิถุนายน 2543 - 31 ธันวาคม 2546 พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่ จำนวน 82 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 82 เห็นว่า มาตรการดังกล่าวช่วยกระตุ้นธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ให้มีการขยายตัวดีขึ้น โดยให้เหตุผล ว่าการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะช่วยกระตุ้นความต้องการซื้อและขาย โดยผู้ซื้อหันมาสนใจและเกิดการ ต่อรองมากขึ้น

(2) สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะในการประกอบธุรกิจค้า อสังหาริมทรัพย์ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่จำนวน 90 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 90.0 เห็นว่า ควรใช้อัตราภาษีธุรกิจเฉพาะร้อยละ 3.3 (รวมภาษีท้องถิ่น) จากยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายเป็น อัตราเดียว โดยให้เหตุผลว่าสะดวกในการคำนวณ นอกจากนี้ ยังทำให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษี ได้ง่าย

(3) สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะที่ต้องเสียภาษีในอัตรา เหม่าจ่ายจากยอดรายรับโดยไม่สามารถนำรายรับมาหักค่าใช้จ่ายที่จำเป็นได้ก่อนการคำนวณภาษี ที่ต้องชำระ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจจำนวน 60 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 60.0 ไม่เห็นด้วยกับการ จัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะดังกล่าว โดยมีผู้เห็นว่าควรให้หักค่าใช้จ่ายได้ในลักษณะอัตราเหม่าจ่าย จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.7 และมีผู้ไม่เห็นควรให้หักค่าใช้จ่ายได้ในลักษณะหักตามที่จ่าย จริงจำนวน จำนวน 5 ราย คิดเป็น ร้อยละ 8.3 ซึ่งมีเหตุผลว่าเป็นการไม่ยุ่งยากในการหาหลักฐาน ค่าใช้จ่าย นอกจากนี้หากผู้ประกอบการคำนวณค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้องก็สามารถตรวจสอบได้ทันที

(4) สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับความเต็มใจเสียภาษีธุรกิจเฉพาะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.0 มีความเต็มใจที่จะเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยให้เหตุผลว่าเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ให้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ผลของการจัดเก็บภาษีก็เพื่อให้รัฐมีรายได้นำไปช่วยพัฒนาประเทศ แต่สำหรับผู้ที่ไม่เต็มใจในการเสียภาษี ก็ได้ให้เหตุผลว่าการเสียภาษีส่งผลให้กำไรจากการประกอบการน้อยลง และเห็นว่าการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นการจัดเก็บซ้ำซ้อน เพราะผู้ประกอบการค้าอสังหาริมทรัพย์ ก็ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย

(5) สรุปผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะ ณ สำนักงานที่ดินที่ทำการโอนขายกรรมสิทธิ์ ในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจจำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.0 มีทัศนคติว่ามีความรัดกุม และมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บที่ดีแล้ว โดยผู้ที่ไม่เห็นด้วยได้ให้เหตุผลว่าวิธีการดังกล่าว ทำให้ผู้ประกอบการไม่ต้องติดต่อบริการราชการหลายที่ซึ่งอาจจะเกิดการหลงลืมไป และเหตุผลสำคัญคือ ทำให้มีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษียากขึ้น ช่วยป้องกันการหลบเลี่ยงภาษี

5.1.5 สรุปผลการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของผู้ประกอบการค้าอสังหาริมทรัพย์

(1) สรุปผลการศึกษาระดับปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายภาษีธุรกิจเฉพาะในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจจำนวน 61 ราย คิดเป็น ร้อยละ 61.0 มีปัญหาเรื่องความรู้ ความเข้าใจในข้อกฎหมายภาษีธุรกิจเฉพาะในระดับปานกลาง และเมื่อมีปัญหา มักขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สรรพากรมากที่สุด

(2) สรุปผลการศึกษาปัญหาด้านเจ้าหน้าที่สรรพากรของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ที่ให้คำปรึกษาไม่มีความรู้เพียงพอ และไม่สามารถให้คำอธิบายเกี่ยวกับข้อกฎหมายได้ทันที มากที่สุด โดยมีคะแนนรวม 150 คะแนน และได้ให้ข้อเสนอแนะว่ากรมสรรพากรควรจัดเจ้าหน้าที่ที่ชำนาญเฉพาะด้านหน่วยงานละ 1-2 คน เพื่อตอบคำถาม และให้ความรู้กับประชาชน เป็นการเฉพาะเพื่อสร้างบริการที่ดีแก่ผู้เสียภาษี

(3) สรุปผลการศึกษาปัญหาด้านข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนมีปัญหาในเรื่องการไม่มีเอกสารเกี่ยวกับความรู้ และข้อกฎหมายเผยแพร่ให้แก่ผู้ประกอบการ หรือมีน้อยจนเกินไป มากที่สุด โดยมีคะแนนรวม 185 คะแนน โดยผู้ที่มีปัญหาดังกล่าวข้างต้น ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าหากเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายต่าง ๆ กรมสรรพากรควรจัดพิมพ์เอกสารข้อกฎหมายและแจกให้ทั่ว และให้มีประชาสัมพันธ์ทางทีวีให้มากขึ้น หรือให้มีการส่งข่าวสารให้แก่ผู้เสียภาษี และควรมีการจัดสัมมนาโดยเสียค่าใช้จ่าย

(4) สรุปผลการศึกษาปัญหาในด้านอื่น ๆ และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งหัตถกรรม ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้บอกถึงปัญหาในเรื่องที่เจ้าหน้าที่มักเรียกประเมินย้อนหลัง ซึ่งทำให้ไม่มีเงินต้องชำระ และให้ข้อเสนอแนะว่าเจ้าหน้าที่ควรทำงานด้านการตรวจสอบให้ทันเวลา นอกจากนี้ ได้เสนอแนะให้มีมาตรการป้องกันการคอร์รัปชัน รวมถึงการใช้งบประมาณจากเงินภาษีอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะทำให้ผู้เสียภาษีอยากเสียภาษีอย่างถูกต้อง และเต็มเม็ดเต็มหน่วยมากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของผู้ประกอบการธุรกิจค้าส่งหัตถกรรม และบทบาทของภาษีธุรกิจเฉพาะที่มีต่อการประกอบการธุรกิจค้าส่งหัตถกรรม นอกจากนี้ได้ทราบถึงทัศนคติและปัญหาเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะของผู้ประกอบการค้าส่งหัตถกรรม ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความสนใจในการเสียภาษี โดยจัดทำสื่อทางวิทยุ และโทรทัศน์ ให้ผู้ประกอบการค้าส่งหัตถกรรม ได้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยตระหนักถึงหลักการของการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะที่เป็นภาระที่จำเป็นที่ไม่ซ้ำซ้อน ซึ่งผู้ประกอบการไม่ควรผลักภาระภาษีให้แก่ผู้ซื้อ โดยในสภาวะที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ และวิกฤตธุรกิจค้าส่งหัตถกรรม รัฐบาลก็ได้ใช้กลไกภาษีโดยการลดอัตราภาษีเพื่อช่วยให้ระบบเศรษฐกิจเข้าสู่สภาวะปกติ ซึ่งรัฐต้องสูญเสียรายได้ในการที่จะนำไปพัฒนาประเทศ ด้วย

2. ปรับปรุงความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในด้านต่างๆ เช่น ด้านความรู้ การบริการ การให้คำแนะนำอย่างถูกต้องต่อผู้ประกอบการค้าส่งหัตถกรรม เพื่อสร้างการบริการที่ดีให้แก่ผู้เสียภาษี

3. ทำการปรับปรุงรูปแบบของเอกสารที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลหมายโดยยกตัวอย่างข้อมูลหมายให้ผู้ประกอบการได้เข้าใจง่ายขึ้น ตลอดจนปรับปรุงวิธีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น และเพิ่มช่องทางการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลหมายให้มากยิ่งขึ้น เช่นการส่งข่าวสารไปยังสถานประกอบการของผู้เสียภาษี

5.3 ข้อบกพร่องในการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อบกพร่องในการศึกษาเกี่ยวกับการการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล เนื่องผู้ประกอบธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีสถานประกอบการหลายแห่ง ถึงแม้ว่าจะมีสำนักงานใหญ่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ก็ตาม นอกจากนี้ การศึกษาในเรื่องบทบาทของภาษีธุรกิจจากการใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะเริ่มประกาศตั้งแต่ 30 มิถุนายน 2543 โดยนำข้อมูล อาทิ ข้อมูลรายได้โดยเฉลี่ย ภาษีที่ต้องชำระโดยเฉลี่ย ราคาขายอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจน ปริมาณหน่วยขายของกิจการ ของระยะเวลาก่อนใช้และหลังใช้มาตรการลดอัตราภาษีธุรกิจมาเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบความแตกต่าง หรือผลกระทบจากการใช้มาตรการลดอัตราภาษีดังกล่าว ซึ่งมีข้อบกพร่องที่เกิดจากระยะเวลาของข้อมูลที่เกิดขึ้นผ่านมาแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถาม อาจจะให้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงหรือไม่ก็ได้

ผู้วิจัยขออน้อมรับข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น และขอให้ผู้ที่ทำการศึกษาในเรื่องนี้ได้นำไปแก้ไข หรือเป็นแนวทางวิจัยต่อไป